

(daarna gingen dienstplichtigen met groot verlof) op elf maanden bepaald en voor de lichteningen van '41 en volgende jaren (er moesten dan meer opleidingsmogelijkheden zijn) op twee jaar. Begin '46 waren de eerste dienstplichtigen opgeroepen maar men hield er toen al rekening mee dat zij langer dan twee jaar in Indië zouden moeten blijven. Tegelijk nu met het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 192 van de Grondwet werd eind '46 een Wet Dienstplichtvoorzieningen aangenomen die de eerste periode van werkelijke dienst tot drie jaar uitbreidde en bovendien bepaalde dat de minister van oorlog bevoegd was, die termijn voor bepaalde groepen dienstplichtigen, bijvoorbeeld de in Indië dienenden, nog verder te verlengen. Gold die Wet Dienstplichtvoorzieningen ook voor diegenen die vóór eind '46 in dienst waren gekomen? Inderdaad, zij het dat sommige commandanten in Indië meenden dat dezen, conform de wet uit '38, na twee jaar met groot verlof gezonden moesten worden. Wij komen op de moeilijkheden die uit het terugzenden van militairen naar Nederland voortvloeiden, nog terug.

In de jaren '44 en '45 had de regering gehoopt dat de gehele Expeditionaire Macht kon worden geoefend in Groot-Brittannië maar het Britse kabinet deed begin '46 weten dat daar slechts sprake kon zijn van oefening van het kader. Uiteraard moest er een geoefend kader zijn voordat men dienstplichtigen (dienstplichtigen van de lichter-'45) kon oproepen.¹ De keuringen vingen in januari aan en de eerste groepen goedgekeurden kwamen begin mei onder de wapens. Er werd, alle materiële en personele moeilijkheden ten spijt (wat dat laatste betreft, denke men ook aan de zuivering van alle beroepsmilitairen en van het reservekader) hard gewerkt en die eerste divisie kon, geheel volgens plan, op 1 september '46 worden opgericht. Het was minister Jonkman die haar naam bedacht: 'de Zeven december-divisie' – zijn voorstel werd door koningin Wilhelmina graag goedgekeurd.

Liep nu alles zonder horten of stoten? Neen. Er was veel weerstand tegen het vertrek naar Indië.

Er waren in de lente van '46 negentienduizend man in dienst, uit de Binnenlandse Strijdkrachten afkomstig, die zich niet voor de strijd in Indië hadden opgegeven en wier z.g. kort verband-acte begin mei dan wel begin augustus afliep – man voor man werd hun gevraagd of zij

¹ Er was overwogen, in plaats van de lichter '45 de lichter '39 op te roepen; deze dienstplichtigen waren al geoefend en velen hadden in de Meidagen van '40 enige gevechtservaring opgedaan. Het denkbeeld was afgewezen, o.m. omdat de betrokkenen niet meer zo jong waren.